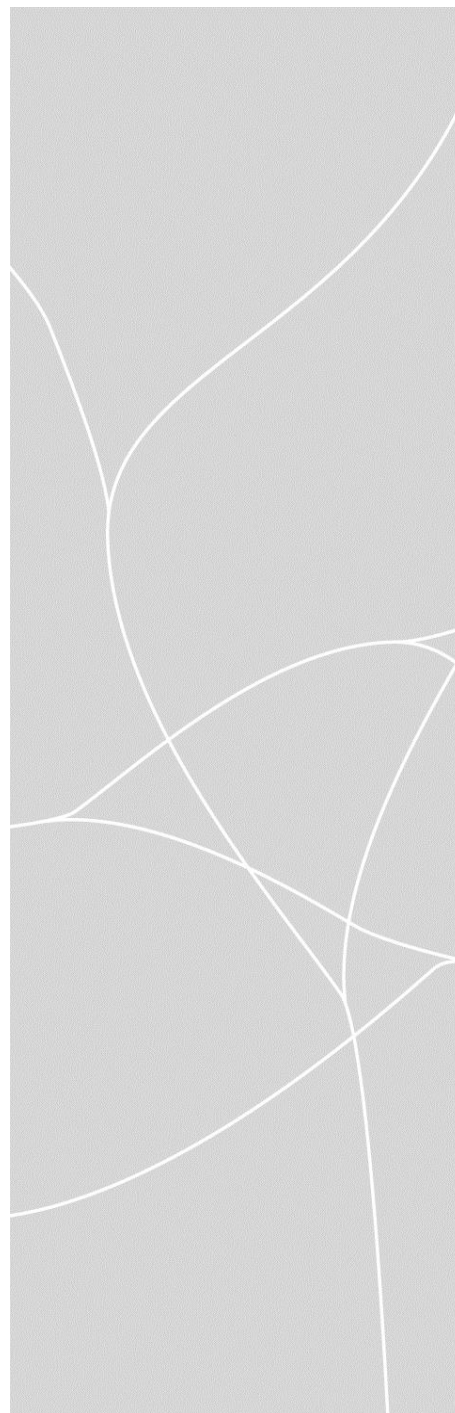

Skapa ett forum tillsammans med representanter från stadens näringsliv där ett förstärkt, gemensamt arbete för social hållbarhet kan initieras

Upprättad
Datum: 2014-10-13
Version: 1.0
Ansvarig: Liselotte Ehn
Förvaltning: Stadskontoret
Enhet: Näringslivsavdelningen

Innehållsförteckning

Skapa ett forum tillsammans med representanter från stadens näringsliv där ett förstärkt, gemensamt arbete för social hållbarhet kan initieras.....	1
Bakgrund.....	3
Syfte.....	3
Ambition och möjlighet.....	3
Aktörer under framtagande av förslag.....	5
Förslag till form/nätverk - 11:11 Meet Malmö.....	5
Tidplan och organisation	7
Tidplan	8
Organisation och kostnader	8
Förslag till finansiering	9

Bakgrund

I maj 2010 (dnr 363/10) beslutade kommunstyrelsen att inrätta en Kommission för ett socialt hållbart Malmö och i april 2013 (STK-2013-145) beslutade kommunstyrelsen att godkänna kommissionens slutrapport samt att anse kommissionens arbete som slutfört. I mars 2014 (STK-2013-145) beslutade kommunstyrelsen om inriktningen av det fortsatta arbetet för en socialt hållbar utveckling. I detta ingår ett antal utredningsuppdrag, varav ett benämns *Skapa ett forum tillsammans med representanter från stadens näringsliv där ett förstärkt, gemensamt arbete för social hållbarhet kan initieras*.

Mot bakgrund av Malmökommissionens arbete och förslag har stadskontoret uppdraget att skriva fram ett förslag till ett forum/nätverk för förstärkt gemensamt arbete med näringslivet för social hållbarhet. I ärendet (STK-2013-145) beskrivs att ”de kanaler som finns till stadens näringsliv idag behöver utvecklas och ges hög prioritet så att fler Malmöbor kan få de jobb som skapas i ett växande Malmö”.

Syfte

Syftet med ett nytt forum/nätverk är att forma en struktur där staden har kontinuerliga dialoger med näringslivet. Med gemensamma målbilder finns förutsättningar att konstruktivt hitta lösningar inom ett antal olika områden med bäring på social hållbarhet. Malmökommissionen lägger stor vikt vid hälsans sociala bestämningsfaktorer vad gäller en socialt hållbar utveckling. Arbete, självförsörjning och utbildning anges av kommissionen som centralt i detta sammanhang.

Ett forum/nätverk ger förutsättningar för utväxlingspotential av kunskap både till näringslivet och till kommunens politiker och tjänstemän. Ett forum som behöver denna utväxling är bland annat FMÖ (Företagsamma Malmö)¹.

Forumet/nätverket kan dessutom ge inspel till en konkret handlingsplan för kommunens näringslivsarbete och därmed bidra till en utveckling av stadens näringslivspolitiska strategi.

Utmaningen ligger i att våga förändra tillsammans och att staden tillvaratar de frågor/önskningsfrågor från näringslivet som i förlängningen ger förutsättningar för långsiktig social hållbarhet som en del i att stärka stadens varumärke. Staden måste tydligt uttala att man har viljan till samverkan och är lösningsfokuserad. Förhållningssättet från stadens sida måste också vara att sysselsättningsfrågan är beroende av näringslivet och dess möjligheter att utvecklas.

Ambition och möjlighet

Malmö stads ambitioner i den näringslivspolitiska strategin är att:

”...företagen och Malmö stad är ömsesidigt beroende av varandra. En viktig ingrediens i strategin är därför att utveckla en dialog som skapar både en ömse-

¹ Företagsamma Malmö är ett paraplybegrepp för Malmö stads interna strategiarbete som ytterst syftar till ökad, näringslivspolitisk måluppföljning.

sidig insikt och ett ansvar från båda håll när det gäller Malmös villkor och möjligheter att utvecklas positivt. Rollerna är olika och dialogen ska ta sin utgångspunkt i respekt för dessa olikheter och hur de på bästa sätt kan komplettera varandra”.

Kommunen och näringslivet arbetar idag gemensamt i en rad olika konstellationer. Exempel på sådana samarbetsformer är MINE, Malmö företagsgrupper och Tillväxt Malmö m fl. Under hösten 2014 startar dessutom Karriärsakademien som är ett samverkansprojekt mellan Malmö FF, Malmö stad, Arbetsförmedlingen, Malmö högskola och näringslivet. Tidigare erfarenheter från samverkan mellan kommunen och näringslivet, genom bland annat Företagsakademien 3.0 och Områdesprogrammen för ett socialt hållbar Malmö, visar också på goda resultat avseende frågor om sysselsättning och entreprenörskap. Inte minst visar både befintliga och tidigare satsningar att det finns ett stort engagemang för att bidra till stadens utveckling från näringslivets sida. Det handlar dels om en vilja att vara med och påverka stadens utveckling, och dels om en insikt om att engagemang av det här slaget är positivt ur ett affärsnytteperspektiv. I ett intensifierat samarbete finns alltså tydliga vinster utifrån både välfärds- och tillväxtperspektivet. Näringslivet har dessutom, inom ramen för andra etablerade kontaktytor med staden som till exempel 07:07 och Malmö Näringslivsgala, uttalat tydliga önskemål om ett mer systematiserat forum/nätverk där konstruktiva återkommande dialoger förs mellan näringslivet och Malmö stad utifrån en bred ansats.

Det forum/nätverk som föreslås i föreliggande ärende ska tillvarata de erfarenheter som gjorts och görs i både befintliga och tidigare samarbeten. Skillnaden är att det nya forumet/nätverket tar ett helhetsgrepp kring samverkan, och erbjuder en arena för dialog kring den sociala hållbarheten i allmänhet, och sysselsättningsfrågan i synnerhet. Kärnan är en systematik och metodik som förbinder kommunen att föra en ny typ av dialog med näringslivets företrädare. Långsiktighet, uthållighet och kontinuerlig återkoppling ska vara ledord. Det handlar i grunden om att bygga förtroendefulla relationer mellan det offentliga och privata, och att skapa en överblick och helhetssyn på de gemensamma satsningar som har gjorts och görs.

Genom Malmökommissionens slutrapport och den breda dialog som förts i dess kölvatten, har det tydliggjorts att många av de utmaningar som staden möter i sitt arbete med att bli socialt hållbar kräver stärkta samarbeten – eller kunskapsallianser – med aktörer både inom och utom staden. Genom bland annat jobbskapande och innovationskraft bidrar stora delar av Malmös näringsliv till denna utveckling. Det är i huvudsak i näringslivet som nya och varaktiga arbetstillfällen skapas. Föreliggande ärende ger förslag på hur Malmö stad kan formalisera sitt samarbete med näringslivet med utgångspunkt i frågor som rör socialt hållbar utveckling, med särskilt fokus på arbete och utbildning.

Utgångspunkten för förslaget är att Malmö stad och alla dess verksamheter har betydelse för företagets/näringslivets utveckling. På motsvarande sätt är till exempel sysselsättningsgraden bland Malmöborna beroende av näringslivets utveckling och välmående. Samverkan mellan utbildningsväsendet och näringslivet är en annan viktig aspekt som ska beaktas i det fortsatta arbetet, inte minst utifrån ett ungdomsperspektiv där det tidiga mötet med företag har visat sig

vara centralt för etableringen på arbetsmarknaden. Ett gott näringslivsklimat skapar också attraktivitet för staden och stärker Malmö stads varumärke. Det finns alltså ett ömsesidigt beroende mellan det offentliga och privata – mellan välfärd och tillväxt, som ska ligga till grund för det fortsatta arbetet.

I förslagets natur ligger viss osäkerhet kring vilka exakta resultat som kan åstadkommas av ett nytt nätverk/forum. Däremot är det rimligt att förvänta sig att ett resultat av försäkt samarbete i den form som föreslås, skulle kunna vara ett intensifierat samarbete mellan näringslivet, utbildningsväsendet och de kommunala arbetsmarknadsinsatserna utifrån de behov (nu och i framtiden) som finns i näringslivet i termer av arbetskraft. Matchningsfrågan kan således förväntas bli en fråga som blir föremål för fortsatt samarbete. På motsvarande sätt kan vi förvänta oss att den motsatta frågan; *hur skapar vi en arbetsmarknad som matchar den arbetskraft som finns i Malmö idag och i framtiden?* kan komma aktualiseras inom ramen för forumet/nätverket. På ett mer konkret plan förväntas resultatet under 2015 bli att flera mindre, tematiska nätverk med olika fokus skapas mellan företrädare för näringslivet och kommunen.

I det vidare sammanhanget anser stadskontoret att Malmö stad har förutsättningar att bli föregångare vad gäller frågan om ett förstärkt samarbete mellan det privata och offentliga vad gäller frågan om en socialt hållbar utveckling. För att följa upp insatsen, få löpande vetenskapligt stöd i processen och för att identifiera utmaningar och framgångsfaktorer föreslås att följeforskning kopplas till nätverket/forumet. Följeforskning bör lägga vikt vid såväl effekter som processen och samverkan i sig.

Aktörer under framtagande av förslag

Under processen med att ta fram förslag på ett forum/nätverk har ett antal aktörer varit involverade. Det har varit representanter från små och stora företag, olika brancher, utbildningssystemet etc. Förutsättningslösa diskussioner har skett såväl i grupp (workshopform) som i enskilda samtal med företagare/företagsrepresentanter. Resultaten av denna dialog har lagt grunden till föreliggande förslag. Förslaget går således i linje med vad såväl företagarna som aktörer inom kommunen efterfrågar.

Förslag till forum/nätverk - 11:11 Meet Malmö

För att skapa ett varaktigt samarbete mellan staden och näringslivet krävs en långsiktighet och ett processinriktat arbetssätt som skapar förutsättningar för att ny kunskap som genereras under arbetets gång tillåts ändra färdriktningen. Det övergripande syftet med det fortsatta arbetet är dock att kommunen och stadens näringsliv tillsammans formulerar förutsättningar, lösningar och strategier för att komma till rätta med frågor som har bäring på socialt hållbar utveckling, arbetstillfällen och utbildning. Det övergripande målet blir som en följd av detta att etablera forum/nätverk där företrädare från kommunen och näringslivet möts på likvärdig grund för att diskutera utmaningar och lösningar inom ramen för social hållbarhet, arbete och utbildning.

Som ett första steg i ett sådant arbete föreslår stadskontoret ett koncept som bygger på bred dialog mellan företrädare för kommunen (politiker och tjänstepersoner) och företrädare för näringslivet; *11:11 – Meet Malmö*. Konceptet sträcker sig över en längre period, men då innehållet och viljeinriktningen i stor utsträckning bör beslutas om i samråd mellan företrädare från kommun och näringsliv och utifrån den kunskap som genereras under processens gång, beskrivs här huvudsakligen det arbete som föreslås påbörjas under 2015.

Konceptet för 11:11 – Meet Malmö bygger på en breddad dialog mellan kommunen och näringslivet. En sådan dialog bör fokusera på framtids- och utvecklingsfrågor och föreslås därför initialt fokusera på tre områden som direkt och/eller indirekt gynnar den socialt hållbara utvecklingen i staden:

1. Arbeta- och utbildning
2. Stadens attraktivitet för nyetableringar, besöksort och inflyttning
3. Investeringar

Malmö stad föreslås ansvara för arenan, formatet och organisationen kring arrangemangen. Staden och näringslivet tar dock ett gemensamt ansvar för innehållet, det vill säga det som framkommer vid de olika arrangemangen.

Malmö stad bjuder in 90 företag/representanter vid tre tillfällen de första året, 2015. Representanterna väljs ut genom att 30 stycken handplockas på stadskontorets rekommendationer, 30 stycken handplockas på stadskontorets rekommendationer från organisationer och företagskluster som Företagarna, Svenskt Näringsliv, MINC, Media Evolution City och Arbetsförmedlingen, samt en öppen inbjudan där de 30 först anmälda företagen ges möjlighet att medverka.

Därutöver medverkar politiker, förvaltningschefer samt kommunala tjänstepersoner som arbetar med näringslivsfrågor. Varje träff leds av två processledare.

Tematräff 1

Vad kan staden göra för företagens utveckling? (kopplat till de tre nämnda områdena)

Tematräff 2

Vad kan företagen göra för stadens utveckling? (kopplat till de tre nämnda områdena)

Tematräff 3

Beslut om prioriteringslista av uppkomna frågor från de två första träffarna (kopplat till de tre nämnda områdena)

Då beslut fattats om prioriterade frågeställningar bildas nätverk (bestående av näringslivsrepresentanter/kommun/organisationer) för att driva frågorna vidare. Till exempel frågor som rör gymnasie- och vuxenutbildning eller arbetsmarknadsfrågor. Varje nätverk utser en ansvarig processledare. Beroende på vilken fråga som skall drivas i nätverket väljs en processledare ut, denna kan vara anställd i kommunen, näringslivet- och/eller organisation.

En del av de frågor som uppkommer under tematräffarna är av sådan karaktär att de kan lösas löpande. Att dessa frågor omhändertas och hamnar rätt, ansvarar stadskontoret för.

Det är av stor vikt att allt som sker inom forumet/nätverket fortlöpande kommuniceras såväl in till berörda i Malmö stad som ut till näringslivet.

För att skapa förutsättningar för hög kvalitet krävs att stor vikt läggs vid urvalet av vilka som ska delta. Representationen är en viktig del i detta, som måste beaktas ur ett brett mångfaldsperspektiv. Urvalet av representanter ska därför göras med hänsyn tagen till antalet deltagare fördelat på bland annat kön, ursprung, branschtillhörighet och storlek på företag. För att skapa goda förutsättningar för innovationskraft och förståelse för de utmaningar som ska hanteras, krävs att representationen i stor utsträckning avspeglar Malmös befolkning som helhet. Detta kan bland annat innebära att ansträngningar kommer att behöva göras för att nå företagare som vanligtvis inte omfattas av kommunens näringslivsutvecklande insatser. Detta ställer stora krav på förståelsen för såväl Malmös utmaningar för att bli socialt hållbart, som det mångfacetterade näringsliv som rymms inom staden.

Därutöver medverkar politiker, förvaltningschefer samt kommunala tjänstepersoner som på olika sätt och ur olika perspektiv arbetar med näringslivsfrågor. Även i detta urval av deltagare ska mångfalds- och jämställdhetsperspektiven beaktas.

Jämte frågan om representation vid dialogtillfällena krävs också att samtliga medverkande deltar på lika villkor. Detta är en viktig aspekt i den övergripande rekommendation om kunskapsallianser och demokratiserad styrning som kommunstyrelsen beslutat om (STK-2013-145). I praktiken innebär det i det här fallet att näringslivet bjuds in att formulera utmaningar och lösningar tillsammans med kommunen, snarare än att konsulteras i efterhand. För att denna ansats inte ska bli tandlös och riskera påverka näringslivets förtroende för kommunen på ett negativt sätt, krävs att kommunen i ett tidigt skede tydliggör hur man ämnar omhänderta de konkreta förslag till lösningar som framkommer under processens gång.

Parallellt med framtagandet av föreliggande förslag, så finns ett uppdrag hos stadskontoret att undersöka möjligheten att etablera en återkommande, internationell konferens med fokus på social hållbarhet. I förlängningen bör innehållet i dessa två förslag kunna integreras med varandra.

Tidplan och organisation

Malmö stad föreslås genom stadskontoret facilitera arrangemangen under 2015; ansvara för arenan, formatet och organisationen kring tematräffarna.

För att åstadkomma reell förändring och en enhetlig ambition inom kommunen, krävs att stor vikt läggs på internt strategiarbete som med fördel kan kopplas samman med pågående arbete i liknande riktning (se bland annat Företagsamma Malmö).

Föreslaget arbete under 2015 kan ses som en uppstart där utmaningar, behov och inriktning specificeras i dialog mellan kommunen och näringslivet. Vid utgången av 2015 ska, som tidigare beskrivet, nätverk bildas för att konkret arbeta vidare med utvalda sakområden. Stadskontoret ansvarar för att processledare utses till varje nätverk, och att de behov av övergripande koordination och kommunikation som uppstår tillgodoses. Arbetsorganisationen föreslås i sin tur årligen rapportera hur arbetet fortskrider till kommunstyrelsen.

Under år två, 2016, sker två större, tematiska dialogträffar vid sidan av nätverksarbetet. På dessa träffar föreslås dialog föras kring särskilt utvalda teman utifrån samma frågeställningar som hanterats under föregående år (*Vad kan företagen göra för stadens utveckling? Vad kan staden göra för företagens utveckling? Vad bör prioriteras framöver?*). Detta kan i sin tur påverka inriktningen för fortsatt nätverksarbete och vilka fokusområden som ska prioriteras för framtiden.

Denna metodik innebär att det efter hand bildas nya nätverk med nya fokusområden, och att de aktörer som initialt är engagerade i samarbetet kan komma bytas ut efter hand. Det kommer alltså att finnas en rörelse beträffande vilka aktörer som deltar i arbetet beroende på vilken/vilka frågor som identifierats som prioriterade. Denna rörelse kommer att återfinnas vad gäller representationen både från näringslivet och kommunen.

Tidplan

1. Näringslivsberedning 25 november 2014
2. Beslut i Kommunstyrelsen januari 2015
3. Bemanning på stadskontoret (januari 2015)
4. Tematräff 1 (vad kan staden göra för företagen?) (maj 2015)
5. Tematräff 2 (vad kan företagen göra för staden?) (september 2015)
6. Tematräff 3 (prioriteringsträff) (november 2015)
7. Bildande av nätverk (november 2015)
8. Efter år ett, d v s uppstartsåret, sker två träffar per år, en på våren och en på hösten. Vid dessa tillfällen byts teman ut för diskussioner och man behandlar alla tre punkterna (*Vad kan företagen göra för stadens utveckling/vad kan företagen göra för stadens utveckling/prioriteringslista*) samtidigt.
9. Utvärdering och revidering av konceptet sker efter tre år.

Organisation och kostnader

För att få till stånd och koordinera 11:11 - Meet Malmö krävs att 1,5 näringslivsutvecklare (genom två personer) avsätts för arbetet under 2015. Dessa funktioner kommer att hantera logistiken kring arbetet, men framförallt ska de agera länk, eller brobyggare, mellan kommunen och näringslivet. Det ställer som tidigare nämnts krav på en ny form av metodik och systematik som ska avspeglade den av kommunstyrelsen fastställda principen om kunskapsallianser och demokratisk styrning.

Det fortsatta arbetet kommer också att kräva en kommunikatör på heltid under 2015. Kommunikationen blir central i allt fortsatt arbete, då den löpande

kommunikationen såväl externt som internt blir grundläggande för att bibehålla engagemang, förmedla konkreta resultat och skapa förväntningar i både kommunen och bland involverade aktörer i näringslivet.

Förslagsvis har dessa funktioner sin organisatoriska hemvist på stadskontoret.

Till de gemensamma tematräffarna kommer externa processledare att tas in på konsultbasis. Stadskontoret bedömer att den typ av metodik och processledning som formatet kräver bäst återfinns utanför den egna organisationen. Vidare blir ett sådant samarbete en samverkan i sig, där delar av näringslivet blir en del av genomförandeplanering och utförande.

11:11 - Meet Malmö bör till att börja med ha sin fysiska hemvist utanför kommunens lokaler. Ett förslag är att hålla de tre tematräffarna på Malmö Live. Att hålla aktiviteter i rum som inte tydligt förknippas med kommunen skapar en neutralitet som kan bli viktig för att skapa de jämlika förutsättningar i mötet som nämnts tidigare.

Extra medel behövs också för att täcka eventuella omkostnader inom ramen för de mindre, tematiska nätverk som kommer att bildas. Det kan handla om kostnader för logistik (möteslokaler, lunch, fika), men också om behov som kan uppstå vad gäller till exempel särskilda analyser och utredningar inom ramen för nätverksarbetet.

Som tidigare nämnts bör också en följeforskare kopplas till arbetet. Vilken forskningsdisciplin följeforskningen bör ta sin utgångspunkt från, beslutas av de koordinerande funktioner som föreslås ovan.

Vidare kommer möjligheten till sponsorer för aktiviteterna att undersökas.

Kostnader

1,5 Näringslivsutvecklare	1.200.000:-
1 Kommunikatör	600.000:-
2 externa processledare vid 3 tillfällen	180.000:-
Lokal vid 3 tillfällen	120.000:-
Teknik vid 3 tillfällen	120.000:-
Lunch	70.000:-
Extra finansiering för nätverksdrivande	500.000:-
Följeforskning	300.000:-
Totalt	3.090.000:-

Förslag till finansiering

Kostnader för 2015 föreslås hanteras inom ramen för stadskontorets ordinarie verksamhet.

Stadskontoret föreslår jämte detta att möjligheten till samfinansiering mellan kommunstyrelsen och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden undersöks inför fortsatt arbete under 2016 och 2017.